

Studenten HAS Den Bosch over hun keuze en ambities

‘Ik weet in ieder geval wat ik niet wil’

TEKST EN
FOTOGRAFIE
pieter boetzkes

Op 17 maart organiseert Hogeschool HAS Den Bosch haar tweejaarlijkse Carrière dag. Bedoeling ervan is studenten te laten nadenken over hun toekomst: hun dromen en ambities. Vijf studenten geven een voorproefje.

Groene hbo'ers komen normaal gesproken goed aan de bak. Los van de dip in de jaren 2003-2006 die ook de andere hbo-sectoren raakte, is het werkloosheidspercentage van groene ingenieurs te verwaarlozen. De agroindustrie, primaire sector en de dienstverlening zijn voor HAS Den Bosch traditioneel de grootste afnemers. Daarnaast kiezen relatief veel afgestudeerden voor het

RIE

UCTIE

Ben Seubring

Lesgeven en bedrijf

Ben Seubring bezocht in 2008 de voorgaande editie van de Carrièredag. “Ik was op zoek naar een stageplaats”, zegt de 25-jarige vierdejaars student Tuin- en Akkerbouw. “Daar kwam toen overigens niets uit.” Of hij op 17 maart weer gaat is nog onzeker. “Ik studeer dit jaar af. Dus druk druk. Misschien is het toch wel goed om er tijd voor te maken om contact te maken met handelsbedrijven. Het is altijd goed om je netwerk te versterken.”

Ben, afkomstig uit Beilen, koos bewust voor HAS Den Bosch nadat hij de mavo en de vierjarige hoveniersopleiding van AOC Terra in Groningen had doorlopen. “Ik dacht er sterk aan het akkerbouw- en bloembollenbedrijf van mijn ouders over te nemen en wilde daarom bewust iets met de tuinbouw. Dat kon niet in Leeuwarden en Dronten.” Zijn afstudeerkeuze International Business Management sluit prima aan bij de ontwikkeling van het bedrijf. “We telen bollen waarvan 90 procent via Nederlandse exporteurs naar het buitenland gaat. De diverse contacten met de telers in het buitenland zullen toenemen. Bovendien zou ik zelf meer de export willen doen.”

Honderd procent zeker, is Ben niet – “Er kunnen allerlei dingen op je pad komen waar je geen invloed op hebt” – maar zoals het er nu uitziet ga ik volgend jaar eerst een onderwijsbevoegdheid halen bij Stoas Hogeschool. Ik wil dan lesgeven combineren met het bedrijf. Eerst nog samen met mijn ouders en broer. Mijn ouders kunnen dan afbouwen. Ik hoop dat we het zo kunnen doen dat we niet van elkaar afhankelijk zijn maar elkaar juist versterken.”

Contacten leggen

“Ik heb niet voor deze studie gekozen omdat ik een bepaald soort beroep of baan voor ogen had”, zegt Lyke Frederiks uit Den Bosch. Lyke is derdejaars Milieukunde maar volgt in verband met studievertraging het programma van het tweede jaar. Op zoek naar een combinatie van natuur en duurzaamheid met sociaal, creatief en technisch oriënteerde ze zich in het voorlaatste jaar van haar vwo-opleiding op een vervolgstudie. Eerst op universitaire opleidingen om vervolgens te ontdekken dat de HAS in nota bene haar eigen woonplaats Den Bosch het beste bij haar paste. “Ik ben praktisch ingesteld.”

Lyke heeft nog geen concreet toekomstbeeld. Ze heeft wel op een rij wat ze in ieder geval niet wil en wat haar aanspreekt.

“Geen onderzoeker of labwerk. De wet- en regelkant van milieu trekt me wel aan. Bijvoorbeeld iets met ruimtelijke ordening en bestemmingsplannen in relatie tot milieu.” Collega-studenten zullen Lyke zeker op de Carrièredag van 17 maart tegenkomen. “Ik ben dit jaar bij de organisatie van deze dag betrokken. Je hebt er veel aan.” Lyke gaat er met een dubbel doel naar toe. “Een afstudeeropdracht of een baan zijn voor mij niet aan de orde. Ik ga om contacten te leggen en stageplaatsen te zoeken. Heel belangrijk voor mij want via stages kan ik ontdekken wat voor mogelijkheden er voor mij allemaal liggen.” Een tweede doel hangt samen met de inrichting van de opleiding Milieukunde. “Voor mijn ‘linturen’ zit ik in de werkgroep Working and learning for sustainable development. In dat kader voeren we tegen een kleine vergoeding projecten uit. Op de Carrièredag wil ik contacten leggen met bedrijven voor deze projecten.”

Lyke Frederiks

zelfstandig ondernemerschap. Karakteristiek overigens voor het hele hbo groen. Het onderwijs van HAS Den Bosch is de laatste jaren sterk verbreed. Nieuwe opleidingen op het grensvlak van biologie/voeding en samenleving werden gestart en het aantal studenten nam toe. Een nieuwe generatie hbo-groenstudenten lijkt zich aan te dienen. Waarom kozen ze voor een opleiding van HAS Den Bosch en wat zijn hun ambities?

Tijds van den Brand

Niet bang

“Ik ga zeker naar de Carrière dag op 17 maart”, zegt Tijds van den Brand. De 22-jarige student Plattelandsvernieuwing zit in zijn laatste jaar en wil er contacten leggen voor een baan. Wat de Carrière dag te bieden heeft, weet hij van nabij. “Als voorzitter van de studentenvereniging Gremio Unio was ik nauw betrokken bij de organisatie van het evenement in 2008.”

Van den Brand realiseert zich dat de huidige recessie gevolgen heeft voor de werkgelegenheid. Toch schrikt dat hem niet af. “Voorheen kwamen de banen voor has'ers zowat vanzelf, nu moet je echt zelf mensen aanspreken. Maar ik heb er wel vertrouwen in. Er zijn genoeg banen in mijn richting Tuin- en Landschapsmanagement.”

Tijds had naar hij zegt geen concreet beroep voor ogen toen hij na de havo in Breda besloot naar HAS Den Bosch te gaan. “Ik ben altijd geïnteresseerd geweest in groen, natuur en milieu. Mijn vader hield herten, geiten en kippen als hobby. Dat gingen we samen doen. Eerst dacht ik aan Dier- en Veehouderij, maar Tuin- en landschapsmanagement sprak me meer aan.”

Nu vier jaar later heeft hij nog steeds geen vastomlijnd beeld van zijn carrière. “De commerciële sector spreekt me meer aan dan de publieke. Iets in de uitvoering of voorbereiding. Als het maar raakvlakken met buiten heeft. Ik ben daar nu voor aan het rondkijken.” Een eigen bedrijf misschien? “Zou een optie kunnen zijn maar vooralsnog wil ik eerst ervaring opdoen. Een aansturende rol bij een groter bedrijf, dat zou me wel aanspreken.”

Nog geen idee

Eerstejaars Damaris Augustin is nog maar kort in Nederland maar spreekt onze taal buitengewoon goed. “Ik volgde een stoomcursus van een maand in Tilburg.” De 22-jarige Duitse – afkomstig uit de omgeving van Dortmund – kon haar draai in het hoger onderwijs van onze oosterburen niet vinden. Na vwo en een jaar buitenland ging ze de opleiding tolk/vertaler Frans, Spaans en Italiaans doen om al snel te ontdekken dat het haar niet beviel. “Het was te theoretisch, ik wilde echt iets anders.”

Zoals Duitse studenten vaker doen, oriënteerde ze zich op Nederland. “Die route is met name bij Duitse studies met een numerus fixus toenemend populair.” Op zoek naar iets met voeding, met theorie en praktijk en geen technologie kwam ze uit bij de nog jonge opleiding Food, Design & Innovation van HAS Den Bosch.

Het bevalt Damaris op de HAS Den Bosch. “De opleiding is heel gevarieerd.” Wel vindt ze het onderwijs nogal schools in vergelijking met Duitsland. “Daar wordt er bijvoorbeeld niet op gelet of je wel naar de lessen komt. Dat is hier toch wel anders. Ook krijg je hier veel opdrachten.”

Wat Damaris uiteindelijk met haar opleiding wil gaan doen, weet ze nog niet. “Misschien wel een café beginnen of gaan werken als fotograaf van voedingsproducten. Maar dat zijn maar ideeën. Het gaat er mij vooral om dat ik een opleiding volg waarin onderdelen zitten waarmee ik straks zeker iets met voedingsmiddelen kan doen.” Daarom gaat ze misschien wel naar de Carrière dag, aldus Damaris. “Daar kan ik op zoek gaan naar stagemogelijkheden en ontdekken welke keuzes ik kan maken.”

Damaris Augustin

Amy Verhoeven

Fokkerij en onderzoek

“Toen ik mijn mbo-opleiding Paraveterinair bij Helicon Nijmegen afsloot, wist ik in ieder geval dat ik geen dierenartsassistente wilde worden”, zegt Amy Verhoeven (21). Haar belangstelling voor dierenvoeding, -fokkerij en –onderzoek bracht haar naar HAS Den Bosch waar ze nu tweedejaars Dier- en veehouderij is. Omdat ze een verwante vooropleiding volgde, duurt haar HAS-opleiding maar drie jaar en studeert ze volgend jaar af.

Ze was er graag bij geweest op de Carrière dag van 17 maart, zo zegt ze. Maar vanaf februari loopt Amy stage in Goes waar ze dan ook op kamers woont. “Jammer, want op zo’n dag krijg je toch meer beeld van je mogelijkheden.” Dat er door de recessie minder banen zijn, is voor Amy geen punt van zorg. “Op alle drie mijn mbo-stageadressen boden ze me een baan aan. Ik doe gewoon mijn best. Dan komt het vanzelf wel goed.”

Wat Amy na haar opleiding precies gaat doen, weet ze nog niet. “Ervaringen bij stages zijn daarbij heel bepalend. In ieder geval geen zelfstandig ondernemer of een kantoorbaan. Wel een combinatie binnen/buiten en dan liefst iets met fokkerij en onderzoek. Dat kan in Nederland of in het buitenland zijn. Misschien studeer ik eerst nog verder in Wageningen.”